

ДЕТСКА ГРАДИНА №43

„ПИНОКИО” - ОБЩИНА ВАРНА

Утвърдил:
Директор:.....
/Т.Иванова/

МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ В Детска Градина №43 „Пиноккио“ Община Варна

Разработен, съгласно Заповед № РД09-611/18.05.2012 г. на Министъра на образованието, младежта и науката и и утвърден с Заповед № 80/24.11.2016 г. на Директора на ДГ№43“Пиноккио“ Община Варна

I. ИЗМЕРЕНИЯ НА НАСИЛИЕТО МЕЖДУ ДЕЦАТА

Насилието между децата в детската градина обхваща широк спектър от прояви. То е явление със сериозни размери и оставя дълготрайни последици върху психичното здраве и поведението както на тези, които търпят насилие, така и на онези, които го извършват. Българската дума, която отговаря най-точно на явлението е „тормоз” .

Тормозът е форма на насилие, която се определя като сбор от съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни, насочени към един и същ ученик от страна на един ученик или група.

Проявите на тормоз в детската градина най-общо могат да бъдат разделени на следните основни групи:

- **Физически тормоз** - блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение;
- **Вербален тормоз** - подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди;
- **Психичен тормоз** - подмятане, подиграване, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене;
- **Социален тормоз** - избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване и разпространение на зловни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз, изолиране.
- **Виртуален тормоз** - обидни, заплашителни и подигравателни текстови съобщения по мобилен телефон, електронна поща, Skype или Facebook; разпространяване на материали, които уронват достойнството на детето или го унижават; снимането на детето с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видео в интернет или други канали без негово съгласие, на слухове, клюки и заплахи в социалните мрежи, крадене на самоличност и др.

Според чл. 7 ал. 1 и ал. 2 от Закона за закрила на детето всяко дете има право на закрила от насилие и всеки, на когото стане известно за дете, преживяло насилие, е длъжен да сигнализира органите по закрила.

II. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА В ДГ№43“Пинокио“ Община Варна.

1. Осъзнаване и оценка на проблема.

1.1. Оценката на тормоза в училище се организира от ръководството със съдействието на **Училищната комисия за превенция на ученици жертви на насилие или в риск от насилие и тормоз и при кризистна интервенция** в началото на всяка учебна година с цел определяне на формите и видовете тормоз, участниците в тормоза и местата, където най-често се случва.

1.2. Провежда се чрез анкета от УКС със съдействието на учителките групи в началото на учебната година .

1.3. Резултатите се обработват в десетдневен срок от УКС за превенция на деца жертви на насилие или в риск от насилие и тормоз и при кризистна интервенция.

1.4. След обобщаване на резултатите от изследването, УКС запознават педагогическия персонал с оценката на проблема на Педагогически съвет.

1.5. На базата на извършената оценка се изготвя план за противодействие на училищния тормоз от Училищната комисия за превенция на ученици жертви на насилие или в риск от насилие и тормоз и при кризистна интервенция, който се актуализира всяка година до края на месец октомври.

2. Дейности за предотвратяване на училищния тормоз.

2.1. Дейности на ниво група

2.1.1. С цел създаване на пространство, в което се говори открито за тормоза:

- По време на занятие учителката запознава децата със същността и видовете тормоз между децата;
- Учителката използва формите на групова работа, дискусия, споделяне на опит за разясняване на проблема;

2.1.2. Учителките провеждат разговори с родителите в индивидуални или групови срещи за това какво е тормоз, в какви форми се среща в детската градина.

2.1.3. Всяка група заедно с учителките изработва общи правила на поведение в детската градина. Уточняват се мерките мерките в случай на нарушаване на правилата. Правилата се поставят на тобло в групата.

2.2. Дейности на ниво детска градина

2.2.1. Със заповед на Директора на ДГ№43е създаден Училищен координационен съвет за превенция на деца жертви на насилие или в риск от насилие и тормоз и при кризистна интервенция, която да планира, проследява и координира усилията за справяне с училищния тормоз.

Състав на училищната комисия: Председател – Цвета Стоянова – Старши учител и членове: Павлина Баракова – старши учител, Диляна Демирова –учител, Анастасия Златкова – учител .

2.2.2. УКС за превенция на деца жертви на насилие или в риск от насилие и тормоз и при кризистна интервенция изготвя единен механизъм с ясно разписани отговорности, за предотвратяване и реагиране при проява на тормоз и насилие в детската градина.

2.2.3. УКС за превенция на деца жертви на насилие или в риск от насилие и тормоз и при кризистна интервенция, разработва предложения за промени в ПД като към проявите на насилие се добави и понятието „тормоз“.

2.2.4. Запознаване на училищната общност и родителите със Заповед РД09-611/11.05.2012 г. на Министъра на МОМН, с оценката на тормоза в училище и с настоящия „Механизъм за противодействие на тормоза в ДГ№43“Пинокио“.

2.2.5. Организиране и провеждане на подкрепящо обучение на учителите на тема: „Какво представлява тормозът, разпознаваме ли го, какво можем и искаме да направим и как да го направим“.

2.3. Дейности на ниво общност

2.3.1. Училищната комисия за превенция на ученици жертви на насилие или в риск от насилие и тормоз и при кризистна интервенция, съгласувано с директора на

училището осигурява реални партньорства с външни за училището организации, служби и специалисти:

- Дирекция "Социално подпомагане" - Отдел „Закрила на детето”
- Общинска комисия за БППМН –
- МВР – Детска педагогическа стая –
- „Център за превенция на насилието и престъпността“;
- други.

III. ДЕЙСТВИЯ ЗА СПРАВЯНЕ С УСТАНОВЕН УЧИЛИЩЕН ТОРМОЗ В ДГ№43 “Пиноккио”.

По-голямата част от ситуациите на тормоз могат да бъдат овладяни от *учителите*, а някои от *самите деца*. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест. Важно е да се разграничат случаите, когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между децата. За целта е необходимо да се наблюдава поведението на Децата, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват.

Ако се касае просто за „приятелска игра“ *учителят може да се намеси, за да предупреди децата да внимават да не се наранят.*

Ако обаче наблюдаваното поведение може да бъде определено като тормоз е необходимо да се предприемат следните действия.

Прекратяване на ситуация на тормоз. Задължение на всеки учител/служител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел, като:

- В случай на физически тормоз децата трябва да бъдат разделени и да се прекрати физическият контакт между тях незабавно;
- Важно е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение.

1. Реакции спрямо детето, упражнило тормоз.

1.1. Когато става въпрос за **първа проява**, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи „подходът за възстановяване на щетата“. Той се прилага от учителката на група.

- Учителят със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, показва ясно, че проблемът е в начина на поведение, че хората правят грешки, които следва да бъдат поправени, без да се налагат наказания;
- Ключов момент във възстановяването на щетата е, че учителят разговаря с детето, а то само избира и решава как ще поправи грешката си. С това негово решение трябва да се съгласи и потърпевшият от тормоза ;
- След изясняване на ситуацията и постигане на договорка, учителката за определен период от време проследява поведението на децата и дава обратна връзка;

1.2. При **повтаряне на едни и същи нарушения на правилата** се прилага подходът за възстановяване на щетата, уведомяване на Училищната комисия за

превенция на деца жертви на насилие или в риск от насилие и тормоз и при кризистна интервенция , като се съставя **протокол за тормоз**.

- Учителката уведомява родителите за случилото се, както и за предприетите действия за разрешаване на ситуацията;
- Разговорът се провежда в партньорски взаимоотношения, като се предоставя отворено пространство за споделяне на техните опасения и гледни точки;
- Родителите трябва да бъдат запознати, че критиките, обидите и negliжирането на другото дете от тяхна страна само ще задълбочат конфликта;
- От разговора могат да бъдат изведени конкретни договорки кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат;
- Учителят насочва родителите за консултация с детски психолог.

1.3. При **много сериозно ниво на тормоз** – злоупотреба със сила, както и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето, телесния интегритет, както на детето-жертва, така и на детето-извършител се уведомява Дирекция социално подпомагане – Отдел за защита на детето, Държавната агенция за закрила на детето или МВР.

- Учителят или служителят, станал свидетел на подобен тормоз, ако не може да се справи сам е длъжен да потърси помощ от други лица, намиращи се в района на инцидента;
- След прекратяване на физическия контакт между лицата, свидетелят на тормоза уведомява директора на детската градина и регистрира ситуацията на насилие като попълва заявка за извършване на консултативна и превантивна дейност в ситуация на насилие до Председателя на Училищната комисия за превенция на ученици жертви на насилие или в риск от насилие и тормоз и при кризистна интервенция;
- Директорът свиква Училищната комисия за превенция на ученици жертви на насилие или в риск от насилие и тормоз и при кризистна интервенция и уведомява отдела за „Закрила на детето” по местоживееене, местната комисия за БППМН, РИО и полицията;
- Училищната комисия за превенция на ученици жертви на насилие или в риск от насилие и тормоз и при кризистна интервенция обсъжда ситуацията на свое работно заседание и съставя протокол за тормоз, уведомява учителите на групата и родителите на учениците като ги насочва към местната комисия за БППМН и полицията, ОЗД и общината по силата на координационния механизъм.

2. Реакции спрямо детето, който е обект на тормоз

Работата с деца, които са обект на тормоз, трябва да бъде насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

- Учителят говори с детето, по възможност още същия ден (или веднага след като е разбрал за случая, ако се касае за ситуация, за която е научил случайно) и да разбере какво точно се е случило;
- Необходимо е да се подчертае поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се;

- Учителят наблюдава детето в следващите дни, за да се увери как се чувства и при необходимост отново разговаря с него.

IV. СИСТЕМА ЗА НАСОЧВАНЕ КЪМ ДРУГИ СЛУЖБИ

1. Регистриране на ситуации на тормоз.

- Създава се единен регистър за описване на ситуации на училищен тормоз;
- Всяка ситуация на тормоз се описва в заявка до председателя на училищната комисия за превенция на деца жертви на насилие или в риск от насилие и тормоз и при кризистна интервенция от учители/служителя, който я е наблюдавал с цел проследяване развитието на случая във времето и планиране на подходяща интервенция;
- Заявката съдържа кратко описание на всяка ситуация, кога се е случила, кои са участниците и какви мерки са били предприети;
- Регистърът се съхранява при директора;

2. Насочване към други служби.

В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие е необходимо да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето” по местоживеене.

Като първа стъпка се уведомява директора на детската градина, който е задължен да уведоми съответния отдел „Закрила на детето” по местоживеене и отдела за „Закрила на детето”, на чиято територия е детската градина, местните комисии за БППМН, полицията и всички останали участници в мултидисциплинарния екип по силата на координационния механизъм.

В тази връзка е необходимо да бъде потърсено съдействие от страна на социалните работници от отделите „Закрила на детето” към Дирекциите „Социално подпомагане”. Социалният работник е професионалистът, който може да проучи ситуацията, в която се намира детето, условията, при които живее, родителският капацитет и при необходимост да предприеме мерки, които да подпомогнат детето и семейството като цяло.

Съставил: Училищна комисия за превенция на ученици жертви на насилие или в риск от насилие и тормоз и при кризистна интервенция

Председател: Цвета Стоянова– председател

- Членове – П.Баракова
Д.Демирова
А.Златкоа